

Meranges prepara la ruta sobre l'ocupació romana més alta de la Mediterrània

L'ICAC impulsa dues rutes arqueològiques al voltant del Coll de Molleres i la vall del Duran mentre les excavacions reforcen la hipòtesi d'un assentament ramader de l'edat del bronze a 2.300 metres d'altitud

Els treballs dels equips d'arqueòlegs / ACN

Miquel Spa

L'**Institut Català d'Arqueologia Clàssica (ICAC)** treballa amb l'Ajuntament de **Meranges** per crear dues rutes arqueològiques que permetin donar a conèixer els jaciments d'alta muntanya del municipi i interpretar el paisatge cultural que els envolta. La iniciativa pretén apropar al públic alguns dels principals espais arqueològics del sector del **Puigpedrós**, alhora que posa en valor la relació històrica entre l'activitat humana i la muntanya pirinenca al llarg de mil·lennis. El projecte dona continuïtat als treballs de l'estiu passat ja per establir un gran espai cultural sobre l'ocupació romana a les cotes altes de la Cerdanya.

La proposta més avançada unirà els jaciments de **Coll de Molleres I** i **Coll de Molleres II** amb un tercer punt d'interès situat a l'**Estany Sec**, prop del refugi de **Malniu**, seguint part del recorregut habitual d'ascens al Puigpedrós. El primer d'aquests jaciments és considerat el

romà situat a més altitud de Catalunya i de tota la conca mediterrània, a uns 2.500 metres, mentre que el segon correspon al període neolític, entre el quart i el tercer mil·lenni abans de la nostra era, i aporta informació sobre els primers sistemes d'especialització ramadera en alta muntanya gràcies als grans tancats de pedra seca conservats.

Aquest estiu ja s'han executat les primeres actuacions per facilitar-ne la visita. Els treballs han consistit en l'adequació del camí d'accés i la construcció d'una plataforma d'observació que permet contemplar les restes arqueològiques sense afectar-ne la conservació.

Paral·lelament, l'ICAC estudia una segona ruta centrada en la vall del **Duran**, que començaria al pla de Campllong, on hi ha el càmping de Meranges, i remuntaria la vall fins a la zona dels **Engorgs**, al vessant occidental del Puigpedrós. Aquest itinerari encara està pendent de consolidació científica, ja que els investigadors treballen per confirmar la cronologia i la funcionalitat del jaciment de **Duran II**, situat a uns 2.300 metres d'altitud.

La proposta inclou una senyalització discreta amb diversos punts d'interpretació del paisatge per explicar com les activitats humanes han modelat aquests espais d'alta muntanya al llarg del temps.

Precisament aquests dies el **Grup d'Investigació en Arqueologia del Paisatge (GIAP-ICAC)** ha completat la segona campanya d'excavacions al jaciment de Duran II. Durant deu dies, un equip format per nou arqueòlegs ha transportat diàriament el material necessari des del refugi de Malniu fins al jaciment per ampliar els sondejos sobre les estructures localitzades en prospeccions anteriors.

Els treballs han permès excavar diverses estructures, garbellar els sediments per recuperar petits fragments ceràmics i recollir mostres de carbó per estudiar els recursos forestals utilitzats pels antics habitants. El jaciment conserva grans tancats delimitats per murs de pedra de més d'un metre de gruix construïts amb blocs de dimensions considerables.

Segons el director de l'ICAC, **Josep Maria Palet**, la campanya ha proporcionat abundant ceràmica prehistòrica decorada amb cordons, compatible amb les primeres datacions obtingudes. Tot i que les troballes materials són limitades, considera que el seu valor científic és elevat perquè podrien correspondre a un tipus d'assentament ramader molt poc documentat fins ara en l'arqueologia pirinenca.

Els investigadors plantegen que Duran II podria demostrar una ocupació estable de l'alta muntanya durant l'edat del bronze, fa aproximadament 4.000 anys, una etapa en què la historiografia havia considerat que existia un buit d'ocupació en aquests espais. Aquesta hipòtesi haurà de ser confirmada amb les futures datacions mitjançant carboni 14.

L'equip investigador considera que el conjunt format pels jaciments de **Duran I**, **Duran II** i **Coll de Molleres** ofereix una visió continuada de l'evolució de les activitats humanes a l'alta muntanya i contribueix a entendre els orígens de la transhumància al Pirineu, així com els usos ramaders, agrícoles, forestals i metal·lúrgics que han configurat aquest paisatge al llarg dels segles.

La responsable de la unitat de transferència i impacte social de l'ICAC, **Marta Flórez**, destaca que l'objectiu és transformar els resultats de la recerca en recursos culturals que afavoreixin el desenvolupament sostenible i la divulgació del patrimoni de muntanya. Flórez subratlla també el caràcter interdisciplinari dels equips que treballen en aquestes excavacions, en què participen especialistes en l'estudi del carbó vegetal, la geologia i el pol·len fòssil.

Les actuacions s'emmarquen en el projecte europeu **Cultur-Monts**, finançat pel programa Interreg SUDOE 2021-2027, i es desenvolupen en col·laboració amb l'Ajuntament de Meranges, el refugi de Malniu i la Fundació Kilian Jornet.

Un cop finalitzada la campanya, els arqueòlegs han protegit el jaciment de Duran II amb una lona geotèxtil que evita el creixement de vegetació i redueix el risc d'espoli fins a la pròxima intervenció arqueològica. Entre els objectius del projecte hi ha compatibilitzar la recerca científica amb la conservació d'uns espais que, en els pròxims anys, podrien convertir-se en un nou recurs patrimonial i divulgatiu de la Cerdanya.